

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713218430
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713218430.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. M., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka - D. M., rod. D., nar. XX.X.XXXX, bytom X., F. XXX/XX, právne zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Martin, E.B. Lukáča 2, otec - P. M., nar. X.XX.XXXX, bytom S., C. Y. XXXX/XX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o., so sídlom Martin, Červenej armády 1, o návrhu otca o zníženie výživného na maloletú a o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 16P/83/2013-392 zo dňa 22. októbra 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného a vo výroku o trovách konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol tak návrh otca na zníženie výživného na maloletú A. M., ako aj návrh matky na zvýšenie výživného na menovanú. Vychádzal z porovnania aktuálnych pomerov na strane rodičov a maloletého dieťaťa s obdobím predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti (rok 2012). Konštatoval zmenu na strane otca, ktorý uzavrel „nové“ manželstvo (má teda vyživovaciu povinnosť k manželke) a z tohto pochádza maloletý S., ku ktorému má otec taktiež zákonnú vyživovaciu povinnosť. Otec je pritom naďalej 50%-ným spoločníkom spoločnosti LMH-SOF, s.r.o., s rovnakou mzdou ako pri predošlej úprave výživného. Obdobne jeho majetok je porovnateľný s daným obdobím; väčšinou ide o majetok nadobudnutý ešte pred 14.2.2012 t.j. počas manželstva s matkou maloletej D. M., ktoré bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (vrátane úverov a pôžičiek) ešte vyporiadané nebolo.

Vo vzťahu k otcovi okresný súd uzavrel, že hoci mu pribudli vyživovacie povinnosti voči manželke a ďalšiemu maloletému dieťaťu, je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť doteraz súdom určené výživné na maloletú A. (200 eur mesačne). Zdôraznil, že otec je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom majetku nie zanedbateľnej hodnoty a taktiež je majiteľom firmy, ktorá v roku 2013 vykázala zisk. Zároveň z pohybov na jeho osobnom účte (kreditné položky v tisícových hodnotách) je zrejmé, že disponuje aj peňažnou hotovosťou. Okresný súd dodal, že otec v konečnom dôsledku už ani nepožadoval zníženie doteraz určeného výživného, ale „len“ jeho rozdelenie na sumu 100 eur bežného výživného a sumu 100 eur na tvorbu úspor maloletej. Ani takýto (modifikovaný) návrh okresný súd neakceptoval, došlo by

ním totiž k zníženiu životnej úrovne maloletej; z ktorého titulu (v celom rozsahu) návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Matka už aktuálne nie je na predĺženej rodičovskej dovolenke (ako pri predošlom rozhodovaní o výživnom), v súčasnosti je nezamestnaná, býva u jej rodičov, ktorým neprispieva na vedenie domácnosti žiadnou sumou. Je teda zrejmé, že u matky podstatná zmena pomerov nenastala. Vo vzťahu k maloletej A. síce došlo k zvýšeniu výdavkov v súvislosti s jej rastom a nástupom do základnej školy, ale okresný súd mal za to, že doteraz určené výživné pokrýva všetky odôvodnené potreby a výdavky maloletého dieťaťa. Navyše otec maloletej dobrovoľne platí poistenie, spolu so šetrením v sume cca 130 eur mesačne. Okresný súd z daného titulu považoval za nedôvodný aj návrh matky na zvýšenie výživného. Matka sa pritom okrem osobnej starostlivosti nepodieľa na úhrade výdavkov maloletej, keďže nepoberá žiaden príjem a ani dávku v hmotnej núdzi. Dodal, že hoci matka - vzhľadom práve na osobnú starostlivosť o maloletú dcéru - má určité obmedzenia v hľadaní si vhodného pracovného miesta, doba jedného roka od ukončenia predĺženej rodičovskej dovolenky bola dostatočná na to, aby si našla aspoň brigádu, prípadne pracovný pomer na kratší pracovný čas.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo ide o konanie, ktoré môže začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí jej návrhu na zvýšenie výživného podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že otec bude povinný mesačne platiť zvýšené bežné výživné v sume 330 eur a na tvorbu úspor maloletej 170 eur, vrátane splácania nedoplatku zameškaného výživného po 50 eur mesačne. Poukazovala na to, že od predošlej úpravy uplynuli už takmer 3 roky a maloletá nastúpila do základnej školy, čo má podstatný vplyv na zvýšenie jej výdavkov. Zdôrazňovala právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodiča, pričom táto má byť posudzovaná komplexne vo vzťahu ku každému z rodičov. V súdnej veci je následne zrejmé, že životná úroveň otca niekoľkonásobne prevyšuje životnú úroveň matky. V súvislosti s pomermi otca odvolateľka dávala do pozornosti zásadný nepomer medzi jeho mzdou približne 290 eur mesačne a ním tvrdenými mesačnými výdavkami - viac ako 3.000 eur. Tvrdila, že ňou požadované zvýšené výživné by netvorilo ani 10% otcových príjmov. Dodala, že k jej návrhu na zvýšenie výživného sa priklonil i kolízny opatrovník.

Odvolateľka nesúhlasila s konštatovaním okresného súdu, že si mohla nájsť prácu či už vo forme brigádnickej činnosti, alebo na kratší pracovný čas. Uviedla, že situácia na trhu práce je pre matku, ktorá je krátko po materskej dovolenke a stará sa o maloleté dieťa, veľmi nepriaznivá.

Otec i kolízny opatrovník zostali v odvolacom konaní nečinní.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 211 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu zostal nedotknutým rozsudok okresného súdu v nenapadnutom výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd správne vymedzil podstatu a právny základ súdnej veci - § 78 ods. 1 zákona o rodine (citovaný v napadnutom rozsudku). V konaní o návrhu na zníženie alebo zvýšenie vyživovacej povinnosti je rozhodujúcim kritériom porovnanie pomerov zainteresovaných osôb v aktuálnom (rozhodnom) období s pomermi v období predošlej úpravy výživného. Nadväzne je neprípustné v rámci konania o zmene výživného prehodnocovať skutočnosti, ktoré boli predmetom posúdenia pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom. Inými slovami, významnými sú len tie skutočnosti, ku ktorým došlo po predošlom rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

Okresný súd v súdnej veci postupoval presne v zmysle uvedeného a náležite vychádzal z porovnania pomerov na strane rodičov i na strane maloletej A.. Zároveň jeho konkrétne skutkové zistenia a na ne nadväzujúce závery zodpovedajú vykonanému dokazovaniu, pričom ani odvolateľka v tomto smere rozhodnutie okresného súdu nespochybňuje.

Taktiež hľadisko životnej úrovne zainteresovaných osôb musí byť v konaní o zvýšenie alebo zníženie výživného hodnotené prioritne porovnaním pomerov. To znamená, že relevantnou je len zmena v životnej úrovni (predovšetkým výživou povinnej osoby) a nie celkové posudzovanie životnej úrovne izolovane tak, ako by pri predošlom (už právoplatnom) rozhodovaní o výživnom nebola predmetom skúmania. V tomto smere v konkrétnostiach súdnej veci je plne opodstatnený záver okresného súdu, že rozsah majetku otca je viac menej totožný v aktuálnom období, ako bol v období roku 2012.

Neobstojí ani argumentácia matky o podstatnom náraste výdavkov maloletej samotným plynutím času, a teda celkovým dospievaním osoby a osobnosti maloletej A. počas takmer troch rokov. Navyše, matka ani len konkrétne skutkovo netvrdila (nieto ešte preukázala) že by výdavky maloletej vzrástli oproti roku 2012 2,5-násobne, či aspoň 1,65-násobne; tomu totiž zodpovedá jej návrh na zvýšenie výživného z 200 na 500 eur, resp. na 330 eur, ak sa zohľadňuje len bežné výživné.

Takýto zjednodušený prístup (minimálne) naznačovaný matkou vedie k neudržateľným záverom. Ak by len samotné plynutie času a s tým spojené dospievanie dieťaťa v matkou tvrdenej miere paušálne podmieňovalo nárast výdavkov (za 3 roky o 1,65 násobok, resp. o 2,5 násobok), potom vo veku 10 rokov by vyživovacia povinnosť na maloletú A. mala byť určená v sume 825 eur, resp. 1.250 eur, vo veku 13 rokov 1.360 eur, resp. 3.150 eur, atď., čo je absolútne nereálne.

Matka nemá žiadne osobitné obmedzenia (predovšetkým zo zdravotných dôvodov), ktoré by jej bránili v uplatnení sa na trhu práce. Vzhľadom na celkovú mieru nezamestnanosti v SR nie je síce získanie (nového) „vhodného a výhodného“ pracovného miesta jednoduchou záležitosťou, ale nie je možné akceptovať (opäť minimálne naznačované odvolateľkou) tvrdenie takmer o úplnej nemožnosti zamestnania sa „matky po materskej dovolenke s malým dieťaťom“. Za situácie, kedy odvolateľka nemá žiaden zdroj príjmu je namieste od nej vyžadovať väčší rozsah aktivity.

Nadväzne je plne opodstatneným konštatovanie okresného súdu o potrebe jej zvýšeného úsilia pri zabezpečovaní prostriedkov nevyhnutných tak na uspokojovanie vlastných základných životných potrieb, ako aj na plnenie zákonnej vyživovacej povinnosti. Musí byť prirodzenou ambíciou každého dospelého človeka zadovážiť si vlastnou prácou/činnosťou dostatok finančných prostriedkov na krytie svojich elementárnych potrieb aspoň v štandardnom rozsahu.

Z pohľadu priebehu konania v súdnej veci je tiež možné konštatovať, že aspoň taký rozsah aktivity, aký matka prejavila v rámci tohto konania, je dôvodné od nej požadovať aj v rámci získania si zamestnania, resp. iného zdroja príjmov. Súčasťou jej aktívneho bránenia (hmotného) práva bolo/je pritom aj odborné právne zastúpenie advokátom. Z plnomocenstva zo dňa 11.2.2014 (č.l. 54) a ani z iných súvislostí zároveň nevyplýva, že by sa jednalo o právnu službu poskytovanú bezplatne (eventuálne za zníženú odmenu; naopak klient - matka sa výslovne zaviazala aj na náhradu cestovných nákladov zástupcu spojených s používaním motorového vozidla); je teda zrejmé, že matka je spôsobilá získať relevantný objem finančných prostriedkov.

Okresný súd náležite konštatoval, že všetky (aj tvrdené) výdavky maloletej sú dostatočne uspokojované z doteraz určeného výživného na strane otca. Odhliadnuc od uvedeného, „plusová“ zmena pomerov na strane maloletej A. (zvýšenie výdavkov) je kompenzovaná „mínusovou“ zmenou na strane otca - pribudnutie vyživovacej povinnosti k manželke a predovšetkým k maloletemu synovi S. pochádzajúcemu z tohto manželstva. Zároveň krajský súd dodáva, že otec má vyživovaciu povinnosť okrem maloletej A. a syna S. aj k ďalšiemu maloletemu dieťaťu, ktorého výdavky taktiež priebežne dospievaním rastú. Nielen v nominálnej hodnote je pritom výživné na maloletú A. určené výrazne vyššie, ako na dotknuté maloleté dieťa (Viktória Vajzerová, výživné určené 66,38 eur, otec dobrovoľne platí 99,58 eur), hoci toto dieťa je od maloletej A. o 4 roky staršie.

Z konštatovaných dôvodov je rozsudok okresného súdu v preskúmvanej časti plne dôvodný.

Len pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že v budúcnosti je žiaduce vyhotovovať odôvodnenie rozsudku v stručnejšom rozsahu. Nie je totiž účelom odôvodnenia podrobne prepisovať do priebeh jednotlivých pojednávaní, čím sa rozhodnutie súdu len zbytočne zneprehľadňuje. Pritom v záverečnej časti odôvodnenia (osobitne str. 16 a 18) posudzované rozhodnutie okresného súdu obsahuje (všetky)

nevyhnutné informácie, úvahy, východiská a závery, ktoré rešpektujú zákonné náležitosti tejto súčasti rozsudku v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

Okresný súd vecne správne rozhodol i o náhrade trov konania, keď náležite prihliadal na charakter konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti.

Totožný charakter veci je zachovaný aj v odvolacom štádiu konania, preto krajský súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 224 ods. 1, § 81 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.